

BESLUT

meddelat i Stockholm den 13 april 2018

PARTER

Svensk Travsport

Ombud: Advokat Carl-G Leissner och jur kand Jenny Johansson
Box 10022, 181 10 Lidingö

MOTPARTER

Mika Haapakangas, Klabböle 252, 905 87 Umeå
Ombud för Mika Haapakangas: Advokat Kari Wergens, Advokatbyrån Nywa AB,
Box 226, 901 05 Umeå
Kent Andersson, Bengtesfall 127, 711 93 Lindesberg

BAKGRUND OCH ANSVARSYRKANDEN

Svensk Travsport hade Kent Andersson under uppsikt då de hade fått tips om att han behandlar hästar i Norrland utan att vara behörig. Fredagen den 10 februari 2017 kl 10:43 lämnade Kent Andersson sin gård i Lindesberg och körde norrut. Svensk Travsport, genom bl.a. säkerhetsansvarige Johan Nilsson, körde efter Kent Andersson. Klockan 14:32 körde Kent Andersson in på Bergsåkers parkering. Strax därefter körde Mika Haapakangas in med en finskregistrerad hästlastbil på parkeringen. Mika Haapakangas hoppade ur lastbilen och gick fram och hälsade på Kent Andersson. De gick därefter in i lastbilen där de befann sig ca elva minuter. När de kommit ut tog de varandra i handen och lämnade därefter parkeringen i sina respektive fordon. Kent Andersson åkte direkt hem till gården och Mika Haapakangas körde till Umåker. Svensk Travsport hade uppgifter om att Kent Andersson ledbehandlar hästar hos olika tränare på Umåker varför kontakt togs med NN och veterinär VV för att möta upp Mika Haapakangas när han kom tillbaka från mötet med Kent Andersson. NN och VV tog emot Mika Haapakangas när han körde in på Umåkers stallbacke kl 17:45-17:50. Mika Haapakangas körde lastbilen och hästen som lastades av identifierades som Special Revolution. Hästen ville inte belasta sitt högra framben till fullo och det blödde från höger carpus (framknä). Veterinär VV bedömde att det inte fanns något tvivel om att blödningsen hade uppkommit genom att man i närtid utfört en ledpunktion. VV utförde en okulär besiktning av hästen och tog dopingprov. När NN frågade efter hästens behandlingsjournal kom Marianne Haapakangas (Mika Haapakangas fru) och visade upp en almanacka där det stod att Special Revolution fått Metacam och Ethacalin samma dag. Dopingprovet visade sig innehålla Meloxicam och Prokain. Johan Nilsson, veterinär Antti Rautalinko och NN gjorde ett oanmält besök hos Mika Haapakangas den 12 februari 2017. Antti Rautalinko klippte hästens knä med

klippmaskin och såg inte några sårskorpor eller andra tecken på sårskada. Antti Rautalinko presenterade sig inte till en början och hörde hur Mika Haapakangas sa åt sin fru att ”inte prata för mycket”.

Svensk Travsport har yrkat ansvar mot Mika Haapakangas med stöd av 2,38 och 45 §§ tredje stycket i Tävlingsreglementet genom att han den 10 februari 2017 anlät Kent Andersson att på Special Revolution utföra en ledpunkt som kan orsaka ett inte obetydligt lidande. Kent Andersson var inte behörig att utföra behandlingen. Mika Haapakangas har vidare vidtagit behandling eller särskild åtgärd som kan medföra en positiv eller negativ förändring av hästens aktuella prestationsförmåga och temperament genom att han medicinerat hästen Special Revolution med Metacam och Ethacilin utan föregående ordination av veterinär och därigenom brutit mot 44 § i Tävlingsreglementet. Han har vidare underlåtit att föra behandlingsjournal i enlighet med Svensk Travsports föreskrifter och har härigenom brutit mot 45 § i Tävlingsreglementet.

Svensk Travsport har yrkat ansvar mot Kent Andersson med stöd av 2 och 38 §§ i Tävlingsreglementet genom att han den 10 februari 2017, utan att vara behörig, utfört en ledpunkt som kan orsaka ett inte obetydligt lidande på hästen Special Revolution. Han har vidare medverkat till Mika Haapakangas' brott mot 44 § i Tävlingsreglementet.

Ansvarsnämnden har den 19 mars 2018 haft förhandling i ärendet där Mika Haapakangas närvarat genom ombud per telefon och Kent Andersson inte närvarat. Mika Haapakangas har uppgett att han inte vill närvara då han är orolig efter att ha tagit emot hotelser.

Mika Haapakangas har vitsordat att han är tränare för hästen Special Revolution och att det i närtid till den 10 februari 2017 har utförts en ledpunkt på hästen. Det är inte Kent Andersson som utfört ledpunktionen, men han vill inte namnge den som utfört denna. Han har vidare erkänt att han medicinerat Special Revolution med Metacam och Ethacilin utan godkännande av veterinär. Slutligen har han erkänt att behandlingsjournalen beträffande Special Revolution är bristfällig. Han har dock yrkat ansvarsbefrielse eftersom det förelåg en nödsituation vid det aktuella tillfället då det var fara för hästens liv. Mika Haapakangas har vitsordat att han utförde transporten av Special Revolution från Umåker till Bergsåker för att Kent Andersson skulle titta på hästen, men Kent Andersson kunde inte göra något.

ANSVARSNÄMNDENS BEDÖMNING

Ansvarsnämnden anser sig behörig att pröva ärendet enligt 74 § femte stycket Tävlingsreglemente för Svensk Travsport då ST får anses ha hänskjutit frågan till Ansvarsnämnden genom att anmälan om brott ställts till nämnden.

Mika Haapakangas är underställd Tävlingsreglementet som professionell tränare och Kent Andersson är underställd reglementet som hästägare och i och med att han har anlåtts av Mika Haapakangas.

Till en början konstaterar Ansvarsnämnden att förhör med misstänkta bör hållas med tolk närvarande för det fall att den misstänkte inte behärskar svenska språket. I det aktuella ärendet har Mika Haapakangas valt att inte inställa sig vid Ansvarsnämndens förhandling där tolk skulle ha närvarat och bristen därför kunde ha läkts.

Mika Haapakangas har uppgett att när han kom till stallet på morgonen den 10 februari 2017 så såg han att Special Revolution inte ville stödja på höger framben och att framknät var fullt med vätska. Dessutom hade Special Revolution feber. Han tror att hästen hade skadat sig i skrittmaskinen dagen innan. Mika Haapakangas kontaktade Kent Andersson för att han skulle avgöra om hästen skulle tas till klinik eller åka med Kent Andersson som konvalescenthäst. Ansvarsnämnden vill här påpeka att Kent Andersson åkte upp till Bergsåker med en personbil så hur han skulle få med sig hästen hem till Lindesberg är oklart. Mika Haapakangas har berättat att Kent Andersson böjde på knäet och att det då sprack. Detta motsägs av veterinär VV och Antti Rautalinkos uppgifter om att det inte fanns några sårskador på Special Revolutions framknä. VV har också med säkerhet uttalat det utförts en ledpunktion på Special Revolutions framknä i närtid, en uppgift som Mika Haapakangas också har vitsordat.

Ansvarsnämnden finner mot bakgrund av utredningen att det är ställt utom rimligt tvivel att Kent Andersson utfört en ledpunktion på hästen Special Revolution i hästlastbilen på Bergsåkers parkering den 10 februari 2017. Kent Andersson har inte behörighet att utföra sådana behandlingar. Ansvarsnämnden finner det också helt förkastligt ur djurskyddssynpunkt att Mika Haapakangas transporterade Special Revolution, som hade feber och inte kunde stödja på höger framben, från Umåker till Bergsåker och sedan tillbaka till Umåker och lät en obehörig person utföra en ledpunktion. Mika Haapakangas skulle i stället omgående ha tagit hästen till en veterinär. Hästen Special Revolution har härigenom tillfogats ett inte obetydligt lidande och såväl Mika Haapakangas som Kent Andersson ska dömas för brott mot 2 och 38 §§ i Tävlingsreglementet. Däremot kan något ansvar inte utkrävas enligt 44 § då hästen Special Revolution var i behov av de mediciner som påträffades i analysen av dopingprovet. Ansvarsnämnden finner också att man inte kan döma för samma gärning två gånger (*ne bis in idem*) varför Mika Haapakangas inte döms enligt 45 § tredje stycket. Mika Haapakangas har erkänt att han gjort sig skyldig till brott mot 45 § Tävlingsreglementet genom att han inte fört korrekt behandlingsjournal beträffande Special Revolution. Detta stöds av utredningen i målet.

När det gäller påföljdsfrågan konstaterar Ansvarsnämnden till en början att personer som utför behandlingar på hästar utan att vara behöriga inte hör hemma inom travsporten. För Kent Anderssons del kan därför någon annan påföljd än ett längre tillträdesförbud till samtliga travbanor i landet inte komma i fråga. När det gäller Mika Haapakangas är det både ytterst anmärkningsvärt och ansvarslöst att utsätta hästen Special Revolution för en lång transport för att låta en icke behörig person utföra en ledpunktion. Han ska därför ådömas ett högt bötesstraff.

NÄMNDENS AVGÖRANDE

Ansvarsnämnden dömer Kent Andersson med stöd av 2, 38 och 71 §§ i Tävlingsreglemente för Svensk Travsport till tillträdesförbud till alla till Svensk Travsport anslutna travbanor i två år.

Ansvarsnämnden dömer Mika Haapakangas med stöd av 2,38, 45, 71 och 72 §§ i Tävlingsreglemente för Svensk Travsport till böter 100 000 kr.

ÖVERKLAGANDE

Talan mot Ansvarsnämndens beslut får föras hos Svensk Travsports överdomstol. Överklagandet skall vara skriftligt och ha kommit in till Svensk Travsport inom 14 dagar från den dag klaganden fick del av beslutet. Om beslutet överklagas kan därefter också motparten överklaga beslutet. Det skall då ske inom en vecka från det att tiden för överklagande gick ut för den som först överklagade.

För Ansvarsnämnden

Sari Olausson

I avgörandet har deltagit Sari Olausson, Anette Fassel, Hans Bernhardsson, Lennart Ohlsson och Sven Eriksson. Beslutet är enhälligt.